

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Rákóczi-utca 10 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

Mit vár a hazafias magyar nép az ellenzékétől?

Figyelemmel kísérve mindkét árnyalatu ellenzék vezérférfiainak legutóbbi nyilatkozatait, arra a szomorú sejtelemre jutunk, hogy a most benyújtott, a nemzetet vagyonában és jogaiban mélyen sértő véderőjavaslatl szemben ismét csak úgy, mint a bankjavaslatnál, nincs szándékukban ezeknek a javaslatoknak föltétlen visszaverése, csakis szakszerű megvitatása s magas színvonalu parlamenti beszédek által való elodázása.

Ennek a langyos eljárásnak az előszele érzik Kossuth Ferencnek az „Egyetértés” 112-ik számában megjelent vezércikkéből, melynek címe: „Késnek de sajnós, el nem maradnak,” nemkülönben gróf Batthyányinak a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalása alkalmával mondott ezen szavaiból: „ha a véderőreformot elhalasztanók két évre, ennek költségeivel az egész ország vizügyi politikáját ténnyé lehetne változtatni.”

Aki ezen mondatok fölött gondolkodik, rájön, hogy mindkettőben benne van a resignáció! Pedig ha az ellenzékben meg van a meggyőződés arra vonatkozólag, hogy ez a javaslat a nemzetre káros és veszedelmes, akkor meg kell lenni a férfias elhatározásának is arra, hogy ezt a kárt és veszedelmet a nemzettől elhárítja. Akkor nincs helye a kislelkűségnek, a habozásnak, az uralkodói ígéretekbe vetett jóhiszemű reményéseknek. Kossuth nem mondhat mást, mint hogy „jöhetnek e javaslatok, de törvényé nem lesznek soha.” Batthyányi gróf pedig ne elmélkedjék két évi halasztásról, hanem mondja el már előre a halotti beszédet fölötté.

Elég volt a beszédekből, a becsapásokból. — Eredményeket, tényeket, óhajtunk látni. — A bankvita nem

hagyott fen kétséget az iránt, hogy az ellenzék igazi parlamenti modorban tudta kimutatni minden irányban a nemzet igazait, be tudta bizonyítani, hogy a bankszabadalomnak császári vétó segítségével történt meghosszabbításával a legsúlyosabb igazságtalanság, a legvakmerőbb jogfosztás történt Magyarországgal. Érveik oly meggyőzők, oly kézenfekvők voltak, hogy akiben csak egy parányi alkotmányos magyar érzület van, be kellett látnia, hogy a nemzet itt a fölemelt kvótával külön is megvásárolt oly jogától fosztatik meg, mely gazdasági jólétének, teherviselési képességének talán ekzisztenciájának első alapföltétele, — de mikor olyan többsége van a parlamentnek, melynek se hazafisága, se alkotmányos érzülete, se önálló gondolkozása, se függetlensége nincs, amely többség mint megvásárolt és a haszonkordéjához kötött tömeg, vakon szavaz meg mindent a bécsi hájjal kikent kormányznak, s amelyet mint ilyen meggyőzőni egyáltalán nem lehet, akkor igazán kár a falra borsót hányni, kár az időt szakszerű előadásokra pazarolni, élő törvényekkel a nemzet jogait bizonyítani, a hazaszeretet fáklyájával a mungó szivekben is a hazafiságot felgyújtani akarni, — sokkal helyénvalóbb lesz, ha az ellenzék is megtogja a botnak azt a végét, melylyel kevesebb fáradsággal nem csak nagyot lehet ütni az igazságtalanságon, az elbizakodottságon és erőszakon, de agyon is lehet sújtani az árulást. Hisz ez a javaslat nyilvánvaló megszegését jelenti a király és a nemzet közt 1906-ban létrejött azon megállapodásnak, hogy ezt a kérdést csakis az új választási törvény alapján összeülő parlament intézheli el. A császár ragaszkodott is erősen ehhez a paktumhoz a

bankvitánál; nagyon természetes sőt kell, hogy a nemzet is ragaszkodjék hozzá a véderővitánál, Mill Stuart logikai tankönyvében nem találunk külön szabályokat az osztrák császárok számára se, akik mindig bőkezűek voltak az ígéretekkel, amikor a nemzeti jogok követelésére erősebb küzdelemre volt kilátás, s menten elzárkoztak a légtáttalanabb, a legértéktelenebb engedmények elől is, amint kívánságukat kielégítve látták.

Vagy nem lett-e odaigérve a szabadkéz a nemzeti bankra vonatkozólag, hogy a kvótát felszólhassák? — Nem bolondította e Tisza az országot a készfizetéssel, hogy a hatalmat megkaparinthassa? Nem hallottuk-e a trónbeszédben a választási jognak igazságos kiterjesztését, amíg bizonytalan volt egy mindent eladó többség összevásárolhatása? Most pedig nem készül-e a legmérgezőbb maszlag annak ígéretével, hogy a magyar nyelv a katonai büntető eljárásban az ország jogai és érdekei szerint érvényesülni fog? Igen, hogy a létszámemelést és a mérhetlen örültséggel határos hadikiadásokat kisarcolhassák.

Biztosan megjósolhatjuk, hogy ha a lojális ellenzék a kijelentésekre és furfangos ígéretekre berendezett és felhatalmazott kormánynak felülve, ennek a javaslatnak törvényérvélését meg nem akazályozza, hát se a magyar nyelv érvényesüléséből, se az általános választói jogból csak úgy nem lesz semmi, mint ahogy nem lett az önálló bankból és a készfizetésből. Legfőleg gyönyörködhetik abban a látványban, hogy mikép röhögnek a markukba Tisza és az osztrákok, amire azonban a hazafias magyar nép már egyáltalán nem kíváncsi.

Szél Kálmán talán volt oly meghizható miniszterelnöke az országnak, mint utódai, mégis megobstruálták hadügyi politikáját. A mostani kormány

Csak rövid ideig!

A Kobza féle csődraktárban!

1 vég 23 méter vászon 9 kor.-tól feljebb.

Selymek 1 méter 50 fillértől feljebb.

1 „ kanavász 8 „ „

Kartonok „ 40 „ „

épen nem szolgált rá a bizalomra s arra, hogy kiméletesebben bánjanak vele. Az ország pénzügyi helyzete amint akkor, úgy ma sem bírja ezeket az iszonyu, céltalan kiadásokat, s katonáéknak az az örökös lármája, hogy a monarchiának, biztonsága végett 50%-al több katonára van szüksége? nem egyéb üres humbugnál. Hisz, ha ez igaz volna, akkor Ausztria már eltűnt volna a földszinéről; holott nem csak hogy fentartotta magát ezzel a hadsereggel, de legutóbb még Boszniával nagyobbította is területét.

Mire kell hát a létszámemelés? Arra, hogy a sok osztrák katonatiszti csemetét el lehessen helyezni, akik már jobban elszaporodtak, mint menyinyinek a hadur a mai létszám mellett uri ellátást adhatna.

Csak hogy van ám ennek egy okosabb és olcsóbb megoldása is: Egy régi német fejedelem a Párisból kiránduló színészeknek, kik nála tisztelegtek és ünnepélyesen meghívták előadásai-
ra azt mondta: „igazán szép és erős legények, kár, hogy nem tanultak valami hasznos mesterséget.“ Ugyanezt mondhatnók mi is, hogy ezek a szép és erős legények, akik a tisztli bojtra lesnek, tanulhatnak ám hasznosabb mesterséget is. A hernyószedéstől a repülőgép egyensúlyozásáig annyi tér és alkalom kínálkozik, hogy valóban kár ennyi erőnek a haptakolás és parádémarsolásban, nemkülönben a sonkanadrág és 2½ emeletes sapka kultuszában kimerülnie.

Ebből a javaslatból tehát törvénynek lenni nem szabad: 1-ször, mert az ország teherviselő képessége a folyton emelkedő kiadásokat el nem bírja. 2-ször, mert nincs szükség a létszámemelésre az ország biztonsága szempontjából. 3-ször, mert ha volna is, nincs rá pénz. 4-szer, mert ha pénz

volna, az kellene az ország gazdasági és kulturális fejlesztésére. 5-ször, mert a császár maga állította fel a tilalomfát, hogy a régi alapon választott parlament a véderőreformot nem tárgyalhatja 6-szor, mert az ellenzéknek becsületbeli kötelessége megobstruálni oly javaslatot, mint ez a mostani, melynél károsabb, veszedelmesebb, igazságtalanabb és vakmerőbb nem került még a ház asztalára.

dr. ó n.

A képviselőház ülése.

Budapest május 26.

Elnök: Berzeviczy Albert, délelőtt tíz órakor megnyitja az ülést. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után kéri a Házat, fogadják el azt az indítványát, függessze föl a Ház délutáni egy órakor az ülést, hogy báró Bánffy Dezső temetésére mehessenek.

A Ház az elnök indítványát egyhangulag elfogadta.

Elnök tudatja, hogy Henri Brixon táviratban köszönte meg a képviselőháznak a hadügyminiszter halála fölött kifejezett részvétnyilvánítását.

Következik a kultuszárca költségvetésének tárgyalása.

Mártonffy Márton kritizálja a kultuszminiszter beszédét. A költségvetést elfogadja.

Kelemen Samu a kongreganisták káros működéséről beszél. Nem fogadja el a javaslatot.

Kozma Andor elítéli a klerikális támadásokat, de ezekben nem lát veszélyt.

Az ülés vége délután fél egy órakor.

Báró Bánffy Dezső temetése.

A magyar sovínizmus apostolát ma temették el. A halálán érzett részvét impo-

zans módon jutott kifejezésre.

A bimbó-utcai palotából a kálvin-téri református templomba, melyet gyáaspompával láttak el, ma délelőtt tíz órakor szállították át a koporsót a Ferenc József hidon a magas, katafalkszerű ravatalra.

A temetési szertartást Antal Gábor püspök végezte. Délután megindult a hatalmas menet a Kerepesi temetőbe. Ott voltak: Khuen-Héderváry Károly gróf, Wlassics Gyula, Berzeviczy Albert, Bernáth Géza, gróf Vass Endre, a képviselőház, a városok küldöttsége, a Dunamelléki ref. Egyházkerület, Szolnok-Doboka vármegye, az Erdészeti egyesület és még számos egyesület küldöttsége.

Wickenburg-kereskedelmi miniszter.

Budapest május 27.

Megbízható forrásból közlik velünk, hogy a kormány a kereskedelmi tárca kettéválasztásától elállott s a miniszterségre vonatkozólag teljesen megállapodott gróf Wickenburggal akinek kinevezése ilyenképen már befejezett dolog.

A szegedi mandátum.

Budapest május 27.

A báró Bánffy Dezső halálával megürült mandátumot a szegedi munkapárt Wekerle Sándor volt miniszterelnöknek, vagy Eötvös Károlynak fogja felajánlani, amennyiben e nagynevű politikusok hajlandók kormánypárti programmal fellépni. Ellenkező esetben* a szegedi munkapárt elnöke dr. Rósa Izsó maga kandidál.

A választások évfordulója.

Budapest május 27.

Ugy értesülünk, hogy a munkapárt az általános (decufós és erőszakos) választások egy éves fordulóját június elsejét nagy ünnepséggel készül megülni s különös óvációban óhajtja részeseíteni a granicsár miniszterelnököt.

A hálátlan.

Irta: C. G. Glück.

(Bedois, 45 éves, kövér, elegáns. Az idegen, 50 éves, sovány kopott ruhában.)

Bedois szivarral a szájában kényelmesen ül a szobájában egy karosszékben, amikor az idegen belép és Bedois ijedten ugrott fel a helyéről.)

Az idegen: Ne féljen semmit! Ne fáradjon a csengettyűvel sem, a szolgálja épen most elment és nyitva felejtette az ajtót. Így tudtam bejutni. Nyugodjék már meg! Igaz, hogy amint ide bejöttem, nem egészen korrekt, de nincs névjegyem, amit beküldhettem volna. Ne reszkessen úgy, mint a nyárfalevél, inkább vegye fel a szivarját a földről, mert még kiégeti ezt a finom szőnyeget. Az ördögbe is hát vegye elő a revolverét, ha annyira fél. Vagy nincs talán revolvere?

Bedois (a zsebébe nyúl): Igenis, van revolverem és ha egy lépést tesz is, úgy...

Az idegen (mosolyogva): Önnek nincs is revolvere. Csak kulcs van a zsebében. Ez a vice már nagyon régi... Minhogy azonban ilyen hős... (nagy kést vesz elő a zsebéből).

Bedois (kissé nyugodtabban): Mit akar?

Az idegen. Önnel beszélni. Hallgasson meg! Husz év előtt találkozott velem az esküdtek előtt. Paginot Martin vagyok.

Bedois (a kés után kap): Istenem!

Az idegen: Miért reszket úgy? Mert 20 év előtt megöltem a nagybátyát? Legyen nyugodt, csak nemrég hagytam el a fegyházat és semmi kedvem oda visszatérni. Kérem azonban ne vágjon ilyen megvető arcot. Nem érdemlem meg az ilyen fogadtatást. Igaz, hogy bünt követtem el, mikor nagybátyát a másvilágra küldtem, de köztünk szólva nagy gazember volt.

Bedois: De kérem!

Az idegen: Kérem a halottal szemben az ember igazsággal tartozik. A nagybátyja vampir volt, egy veszedelmes uzsorás. Én becsületes ember voltam, akinek csak egy hibája volt, hogy kártyáztam. Az ön nagybátyja kihasználta állandó penzzavaromat és tönkre tett. Egy napon civakodás közben véletlenül torkon ragadtam és kissé erősebben megszorítottam. Azután az a szerencsétlen ötletem támadt, hogy elvittem a pénztárcáját, amelyben mindössze 48 frank volt. A balszerencse tovább is üldözött, elfogtak és olyan esküdtszék elé kerültem,

amelynek egy uzsorás volt a főnöke. Természetesen elítélték 20 évi fogságra. Képzelve el, ha egy tisztességes ember az esküdtek főnöke, aki őrizkedik az olyan emberekkel való érintkezéstől, mint az ön nagybátyja volt, úgy kétségtelenül felmentenek.

Bedois: Azért jött csak, hogy ezeket a szomorú emlékeket felidézze.

Az idegen: Nem. Hanem, hogy megtudja, milyen szerepet játszottam az ön életében. Mert emlékezzék csak, mikor a nagybátyja olyan hirtelen meghalt, önök a lehető legrosszabb viszonyban voltak egymással és ha ideje lett volna végrendeletet csinálni, úgy bizonyára kitagadja önt. Csakis nekem köszönheti tehát, hogy most főkepenzes.

Bedois: Mit akar ezzel mondani?

Az idegen: A társadalommal szemben én leróttam a kötelességemet és adósságomat, most fizesse meg ön is az adósságát.

Bedois: Komolyan gondolja ezt?

Az idegen: Azt hiszi, hogy tréfalkozó kedvem van. Vagy talán a vagyonnal együtt a nagybátyja piszkos fukarságát is örökölte? Vagy talán nem ismeri el, hogy milyen nagy szolgálatot tettem önnek? A pénze körülbelül 30.000 frank kamatot hoz önnek.

Jegyzők közgyűlése.

A Somogyvármegyei községi és körjegyzők egylete Kaposvárott, a városháza nagytermében f. évi június hó 6-án délelőtt 10 órakor közgyűlést s ugyanott aznap délelőtt 9 órakor választmányi ülést tart.

Tárgysorozat:

Elnöki jelentés.

Mult gyűlés jegyzőkönyvének fölolvása.

Az egylet 1910. évi számadásainak megvizsgálása, behajthatlan tagdíjak törlése.

Központi egyesület közgyűlésére kiküldötték jelentése.

Jambrich Alajos kartárs javaslata önszegélyző egyesület létesítése iránt.

Jegyzők lakbérének, illetőleg természetbeni lakás egyenértékének a nyugdíj alapjául szolgáló javadalomba számítása.

Vármegyei pótadók kivetését tárgyaló 1890. évi 300. sz. vármegyei szabályrendelet módosítása.

Jegyzők országos bankja.

Belépés az egyesületbe.

Községi Közlöny előfizetési díjával hátralekba levő kartársak felszólítása.

Erzsébet Árvaház naptár terjesztése.

Országos központi egyesület közgyűlésére megbízottak választása.

Indítványok tárgyalása.

Elnökválasztás.

Szabás, 1911. évi május hó 21.

Dóczy Zsigmond

Hagyárossy Gyula

főjegyző.

I. alelnök.

Apró megjegyzések.

Multkorában felszólaltunk e helyen a *Rákóczi* (vasuti) *utca végén levő s elrongált padok* helyreállítása végett az ott üdülni, pihenni szokott közönség érdekében. Kötelességünk most megemlíteni, hogy az elüljáróság nyilvánvalóan azért, mert felismerte azoknak a padoknak szükségét és hasznát, kijavításukat elhatározta, a padokat megcsináltatta s azok most már jókarban s készen a közönség rendelkezésére állanak. Mikor az elüljáróságnak ezt a figyelmet és

előzékenységet az érdekelt közönség nevében megköszönjük, ajánljuk a padokat a nagyközönség oltalmába, hiszen neki áll legfőképpen érdekében, hogy azok a lehető leg-hosszabb időn át jókarban maradjanak, mert hiányukat ő sanyli meg, helyreállításuk az ő költségére megy. Hogy pedig a felügyeletet és oltalmat, mentől bátrabban és erélyesebben gyakorolhassa, megemlítjük, hogy a kihágási büntető törvénynek van egy paragrafus, amely kimondja, hogy: *aki nyilvános téren létező és a közönség használatára szolgáló asztalt, padot, világításra szolgáló lámpát stb. szándékosan megrongál vagy bemoeskol, három napig terjedhető elzárással és husz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.*

—o—

Allandó nyári témája ennek a lapnak már évek óta: *egy fürdő létesítésének kérdése.* Különböző helyen és formában, más-más tollból és felfogásból eredően, de a fürdő kérdése csak megjelenik hasábjain mindig. S hogy a fürdő ügye nemcsak ujságtéma, hanem egy olyan kérdés, ami megoldandó, azt mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy nem is a messze multban egy fürdő létesítése érdekében városunkban részvény aláírásokat gyűjtöttek. Elég szomorú, hogy a részvények összehozása nem sikerült, de ez nem ok arra, hogy a fürdő létesítésének reményéről lemondjunk. Egy gőzfürdő itt égetően szükséges s felállítása kifizetné magát. A várostól nem lehet várni azonban a létesítést, mert az a sokkal biztosabb és nagyobb jövedelmezésű villamvilágítást semucsinalja meg házilag, meg aztán a képviselőtestület vagyona tagjai — mint ezt egy egy nyilatkozatból következtetheti az ember — a fürdést kiváltságnak tartják a maguk részére. Ily körülmények közt magánosoknak kell megcsinálnia ezt a kiválóan közegészségügyi intézményt s nincs kétség benne, hogy mint amnyi *közintézményt*, létre fogja hozni ezt is az élet szükségletei és fejlődése iránt mindig figyelmes *magánvállalkozás.*

—o—

Igy tavasz jöttével érzi az ember leginkább a hiányát annak, hogy *Szigetvárott nincs sétatér.* Ilyenkor föl-fölhangzik egy só-

haj, hallatszik valamelyes elégedetlenség, szünetnek tervek, amelyek mind a sétatér hiányának szomorú témája körül forognak, de aztán nyom nélkül elvesznek s rójuk tovább a szürke, poros, egyhangu utcák silány kövezetét és szívjuk rossz levegőjét, amelyet itt-ott igyekszik — hasztalanul — egy-két fa megjavítani. Valóban nagy hiány a sétatér hiánya s nagy büne a városnak és a közönségnek egyaránt, hogy nincs sétatérünk. Arra, hogy ilyesmit a város létesítsen — ugylátszik — hiába várunk. Meg kellene próbálni, hogy társadalmi uton nem lehetne-e segíteni a bajon. Akárhány városban társadalmi uton csináltak s tartanak fen sétatérteret. Talán gyűjtéssel vagy egyesületi uton lehetne egy kis sétatérter létesíteni. A régi vásártér egy részére nincs szükség, azt bérbe lehetne talán venni a várostól s parkoztatni, vagy talán valami más alkalmas helyet keresni. Mindegy, akárki akárhogyan csinálja, csak teremtsünk sétatérteret, hisz mindnyájunk közös érdeke.

H I R E K.

Bucsu.

És álltunk némán, kéz a kézbe
Szemünkbe könny nem reszketett:
Merengve néztünk ki az éjbe,
A holdvilágos nyári éjbe
És nem mondtuk: Isten veled!

És nem fogadtunk földre, égre
Örök hűséget, végtelent
Nem esküdtünk te se, én se
Csak néztünk szótlan ki az éjbe
S a sok csillagra odafent . . .

És hogy lent is a messze síkon
Ezernyi apró mécs kigyult:
A holtomiglan ajkainkon,
Sóvárgó szomjas ajkainkon,
Egy szenvedélyes csókba fult . . .

Sztlágyt Ferencz.

Azt hiszem, ha életem végéig 100 frank apanázt ad nekem, úgy sem sokat kérek. Nem vagyok túlkövetelő.

Bedois: Egyáltalán nem . . .

Az idegen: Örülök, hogy ilyen hamar megértettük egymást. (Bedois int neki, hogy hallgasson.) Mi történt?

Bedois: Viktor visszajött.

Az idegen: Viktor?

Bedois: Igen a szolgál! (Bátrabban.) Mit is mondott az előbb?

Az idegen: Már nem emlékszem, de nem is fontos, hisz már ugyis megegyeztünk. Nagy szíveséget tenna, ha a járadékot egy negyedévre előre kifizetné.

Bedois: Csak ne olyan hevesen.

Az idegen: Mi ez? Hát nem egyeztünk meg?

Bedois: Csak elvben! Csakis elvben! Elismerem, hogy meg kellene önt fejedelmi-leg jutalmaznom, ha nem bűnös uton szerzte volna meg nekem ezt a vagyont. Egy gyilkosnak köszönhetem ezt a vagyont és

ha most önnek járadékot adok úgy a bűntársává leszek. Ennek a pusztá gondolatára is felháborodik a lelkiismeretem.

Az idegen: Miért nem háborodott fel akkor, midőn az örökséget elfogadta?

Bedois: Az egészen más lapra tartozik. Az egész világgal szemben adakozó lehetek csak épen önnel szemben nem. Mit szólna a világ, ha megtudná?

Az idegen: Mielőtt a szolgálja visszajött, ön mindenbe beleegyezett.

Bedois: Csak elvben!

Az idegen: Ez nem lehet az utolsó szava! Ne törődjek a lelkiismeretével . . .

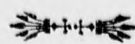
Bedois: Lehetetlenséget kíván.

Az idegen: Ön méltó a nagybátyjához, épen olyan gazember, mint ő volt. . . Hálára soha ne számítson az ember. . . Nagyon jó azonban nekem, mert mialatt Viktor távol volt, fenyegetődnöm kellett volna. . . a félelem tudom adakozóvá tette volna, Menynyire bánom, hogy megöltém azt az embert mit értem vele, egy ilyen gazembernek, mint

maga kikapartam a gesztenyét a tűzből. Ha elgondolom, hogy a bűn, amit elkövettem, nekem 20 évi fegyházat és 48 frankot hozott, önnek pedig évente 30.000 frank kamatot. Az én esetemet intő például kellene elmondani az ifjuságnak. (Szünet.) Most megyek. Adja vissza a késemet.

(Bedois az asztalra teszi a kést és félve hátra húzódik.)

Az idegen: Ne féljen tölem. Nincs szándékomban a hasába döfni ezt a kést. Nagyon ráfizetnék erre a tréfára. Tulajdonképp mi célja van annak hogy ön él? A legutolsó 20 év alatt bizonyos, hogy nem csinált semmit. Látszik, is hogy elhízott. Ne féljen, nem bántom, csak a szívart akarom felemelni, amit az előbb félelmében elejtett. Megengedi? (Rágyujt.) Isten önnel, tiszteltre méltó tőkepenzes, érzékeny lelkiismeretével. (Néhányat szippant és végig nézi Bedoist.) Hálátlan kutya! (Eltávozik.)

— **A 63-ik Kossuth szobor.** A mai napon leplezik le Sátoraljaújhelyen Kossuth Lajos 63-ik szobrát. A hazafias ünnep iránt nagy az érdeklődés. A Kossuth-párt nagy küldöttségét Kossuth Ferenc pártelnök személyesen vezeti. A 48-as függetlenségi párt koszoruját Bernáth Béla orsz. gyűl. képviselő teszi le.

— **A nőegylet és a gyermeknap.** A szigetvári jótékony keresztény nőegylet tagjai a kedden megtartott gyermeknap alkalmával a Zrínyi téren felállított sátor alatti urnába 90 kor 83 fillért gyűjtöttek a liga részére. — Együttal itt megemlítjük még, hogy a polgári fiu és leányiskolák együttesen 18 K 79 fillért adtak. A kereskedők még nem szolgáltatták be adományukat.

— **Esküvő.** Wolf Gyula dombóvári kereskedő f. hó 22-én d. e. 11 órakor vezette oltárhoz a Szt. Ferenc-rendiek templomában bájos aráját Boronkay Ilonkát, Boronkay Kálmán köztisztviselőtől álló (vendéglős) polgártársunk leányát. Sok szerencsét és boldogságot kívánunk az ifju párnak.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A *barcsi polgári kör* alapszabályait a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **A gazdasági tudósítások reformálása.** Marton Ödön dr. földművelésügyi miniszteriumi osztálytanácsos a múlt héten Kaposvárra érkezett és fölkereste az alispánt hogy a gazdasági tudósítások reformálásáról vele tárgyaljon. A reform lényege abban áll, hogy a tudósítók ezentúl a bevetett területet is bejelentik, mert csakis így ellenőrizhetők a termésről szóló jelentések. A reformra a legutóbb történt nagy tévedések adtak okot.

— **Felugrott a vonatra.** Tudvalevő dolog az, hogy a már megindult és mozgásban levő vonatra az utasoknak felugrani tilos. Azonban ezt a tilalmat egy cseppet sem respektálta Lukács Dezső n. kanizsai kereskedelmi utazó, ki dacára az állomásfőnök figyelmeztetésének f. hó 22-én az 5004 sz. személyvonatra, midőn az már megindult és mozgásban volt, felugrott. Föl van jelentve.

— **Az őszi hadgyakorlatok.** Az idén az őszi hadgyakorlat csak 13 napig tart. Augusztus huszadikán kezdődik és szeptember harmadikán végződik. Szeptember negyedikén már szabadságot adják a három éves katonáknak. Az idén azért oly rövid az őszi hadgyakorlat, mert a hadtesthez beosztott tábornokok az őszi hadgyakorlat színhelyéről, a Felsőmagyarországon megtartandó királygyakorlatokra utaznak.

— **A gyerök miatt vót az egész veszekedés panaszolta a csendőrsőn felső Tóth Jánosné poklosi asszony.** Hát kérem az eset úgy történt, hogy a 11 éves Gábor gyerökünk csintalankodott, mire az uram engőm szidott, hogy hát nem tudok neki parancsolni. Erre én mérőgbe gyűttem és olyat mondtam neki, amiért szájon vágott, pedig nem érdömültem mög. Hát igaz bizony, hogy a gyerök miatt vót, de már most a többit a jelentésből adjuk: Az asszony ugylátszik, hogy harcias amazon lehet, mert először is egy bárdot ragadott fel, azután fejszét fogott, majd pedig ásóval támadt az urára, de a férj mindhármát elvette tőle s lefegyverezvén, az öldöklő szerszámokat a kamrába zárta s ezután helyben hagyta oldalbordáját. Ugy bizony!

— **Közegészségügy vizsgálat az élelmicikk elárusítóknál.** Valóban szükséges és fontos vizsgálat volt pénteken délután nálunk. Ugyanis dr. Szendrődy Károly járásorvos és dr. Szabó István községi orvos, Nagy Árpád szolgabíró és Farkas János városbíróval sorra járták azon üzleteket ahol élelmicikkeket árusítanak és vizsgálatot tartottak, vajjon a helyiségek és a cikkek megfelelnek-e a köztisztaság és közegészség követelményeinek. Mint értesülünk, bizony sajnos több helyen rendtelenséget találtak s az illetőket felhívták a hiányok pótlására. Akik pedig dacára a figyelmeztetésnek, záros határidő alatt eleget nem tesznek, kötelességüknek, azokat szigoruan megbüntetik.

— **Esküdszéki tárgyalások.** A rendes esküdszéki ciklus 12-én kezdődik. — A mai napig 16 ügy van kitűzve tárgyalásra.

— **Verekedő sógornők.** Nagyon gyakran szóra sem érdemes csokélyiségekért kerülnek az emberek a büntető bíróság elé, mit az alábbi eset is igazol: Istvándi községben egy házban laktak Somogyi Sándor és Illés testvérek, kiknek feleségei a baromfiak miatt összeharagultak. Amint a két asszonynak javában pergett a nyelve, meghallotta a lármát a szobában levő Somogyi Illés és kiment az udvarba, ahol sógornőjét hasba rugta, de ez sem volt rest, hanem, a keze ügyébe akadt seprűvel ütlegelte Illés sógort, kinek felesége meg egy kapával támadt Somogyi Sándornóra s azt ott ahol érte ütötte. Az ügy a bíróság elé kerül ahol a panaszos Somogyi Sándor felesége s így most alighanem mindhárom meglesznek büntetve.

— **Gazdaszövetség Magyarlukafán.** Magyarlukafán gazdaszövetség alakult. A szövetség alapszabályait az alispán pártolólág fölterjesztette a földművelésügyi miniszterhez.

— **A helybeli telefon központ kibővítése.** Tekintetes szerkesztőség, szives közlés végett értesítjük a helybeli telefon központ kibővítéséről, A helybeli távbesző központ eddig 25 előfizetőre berendezett kapcsoló szekrénye a folytonosan jelentkező előfizetők részére már nem elég, miért is a hivatal mai napon egy 100-as kapcsoló szekrénnel szereltetett fel. (Kir. Postahivatal.)

Közegészség.

Erő és egészség folyóiratból,

— **Krónikus, ideges fejfájás.** Sokan panaszkodnak, hogy bármily híres orvos tanácsával éltek is, bármily drága gyógyszereket használtak is ideges fejfájásuk csillapítására és megszüntetésére, semmi, vagy csekély jó eredményt tapasztaltak. Ilyeneknek ajánljuk dr. Ryde, newyorki orvos egyszerű és mégis számtalan esetben jó eredménnyel bevált módszerét, — a hátrafelé való sétálást. Szerinte elég, ha naponta 10 percen át folytatjuk ezt a gyakorlatot. Legtanácsosabb, ha hosszú, keskeny folyosót választunk e célra, hol zavartalanul és jó, friss levegőt szíva vegezhetjük ebbeli sétánkat. Gyakorlat közben a következőket kell szemelőtt tartani: Lassan mozogjunk s mindenkor úgy, hogy hátraléptünkör mindig először lábujjaink hegyére s csak azután a

sarkunkra lépünk. Tehát nem egész testünkkel egyszerre. — Próbáljuk meg! Ha nem használ, ártani bizonyára nem árt.

— **Aludjunk-e ebéd után?** Orvosi körökben régtől fogva sokat vitatott kérdés, hogy az ebéd utáni alvás hasznos-e vagy káros? Maga az ember ösztönszerűleg érzi, hogy dusabb lakmározás, főleg ebéd után jól esnek neki kis pihenés, kényelem. Általános tapasztalati tény továbbá, hogy az átlatok a főtetés után mind pihenésnek adják át magukat. Mindebből világosan következik, hogy természetünk követelésének eleget tegyünk s főtkezésünk, az ebéd után ne tagadjunk meg magunktól némi pihenést, mely a testi és szellemi erők feltöltését célozza. Az emésztőszervek ilyenkor ugyanis teljes működésben vannak s igénybe veszik a test összes erőit és nedveit, hogy a kapott táplálékot teljesen feldolgozhassák. A pihenésnek ez a szükségérzete, mely az embert a főtáplálkozás után meghozza, csak lassan-lassan csillapul s engedi meg a testnek és a szellemnek, hogy más irányban működjen. Ebéd után némi kis pihenés tehát mindenesetre ajánlatos. Nem jó azonban erős, mély hosszú álomba merülni, melyből az ember rendszerint fáradtan s munkakedvének érezhető elvesztésével ébred föl. Aki felt gyomorral rögtön neki fog valamely szellemi vagy testi munkának vagy fürdőt vesz, árt vele egészségének és megfontolatlanul cselekszik.

Apró komédiák.

A kölcsönkért feleség.

(Bírósági tárgyalás.)

— Tüztöztesse magát Polláček ur, mondotta a bíró egy vadul gesztikuláló urnak, hiszen nem olyan súlyos az eset, a melyért törvényt áll. Mire való hát az a nagy izgatottság?

— Nem bírok magammal tekintetes bíró ur, ha ezt az embert látom, felolte kékelt képpel Pollák Bernát s ujjával a panaszos felé bökött. Ő miatta kerültem ide. De úgy kell nekem. Megérdemelném, hogy fölakasszanak, nyársra huzzanak, hogy elevenen megsüssenek, mert nagyobb számár, mint én, nincs a világon.

— Elhisszük Polláček ur, nyugtatta meg a bíró, de az nem tartozik ide. Ön idegen dolog szándékos rongálásával van vádolva. Beszélje el, hogy történt az eset?

— Hogy történt? Majd elmondom. A Lusztig Dávid, aki most halálos ellenségem, valamikor testi lelki jó barátom, már nem tudom, eljön hozzám s azt mondja, hogy meg akarja valamivel lepni a feleségét a születés napjára.

— Szép tőled, mondok, és találtál már egy alkalmas ajándékot?

— Találtam, felelte Lusztig. Le fogom titokban fotografáltatni. Ez nem kerül sokba s nagy örömet fog neki csinálni.

— Te meg vagy bolondulva, feleltem, hogy lehet valakit titokban lefotografáltatni? Lusztig ravaszul mosolygott s aztán így szólt:

— Nem vagyok én bolond. Tudom, hogy nem lehet valakit titokban lefotografálni. Azért jöttem hozzád.

— Hozzám? Minek?

— Add kölcsön a feleségedet.

— Dávid, te mégis csak meg vagy boldulva, mondok, mert ha jó barátom vagy is, csak nem adhatom kölcsön a feleséget? Nincs igazam bíró ur?

— Igaznak igaz, de talán nem tartozik ide.

— Nagyon is idetartozik, hiszen abból lett a baj!

— Hogyan? Csak nem haragudott meg érte, hogy nem adta neki kölcsön a feleségét?

— De hiszen kölcsön adtam neki!

— Lehetetlen.

— Ugy éljek, mint hogy kölcsönadtam.

Azt mondta, hogy majd lefotografáltatja a feleségemet, aztán kivágja a képből a fejét s odaragasztja a helyére egy régi képből a saját feleségének a fejét. Mit szól ehhez, bíró ur?

— Bolond dolog. És ön valóban oda-kölcsönözte neki a feleséget?

— Mit tettem volna? A Lusztig olyan szépen kért, aztán megesküdött, hogy hiánytalanul fogja hazaszállítani, hát megtettem neki ezt a sziveséget.

— Furcsa, nagyon furcsa!

— Kérem, csak most jön az igazi furcsaság! (Egy hang a közönség sorából: Halljuk!)

— Kíván talán zárt tárgyalást?

— Főlöskéges. Ne tessék félni, nem olyan furcsa, amilyenek a tisztelt publikum gondolja.

— Akkor beszéljen tovább.

— Két hét múlva elmegyek az ön kedves jó barátomhoz, Lusztig Dávidhoz, hát látom, hogy ott függ a felesége szép aranyos rámbában a falon. Nézem, nézem a képet, egyszer csak azt mondja Lusztigné:

— Különös, milyen sokra vitte már a tudomány. Képzelve csak, Polláček ur, a fotografus nem is látott engem, mégis milyen nagyszerűen eltalált. Nézze csak, mennyire hasonlít hozzám. Az arc, a kéz, a láb...

— Lusztigné asszony, — mondok — maga idegen tollakkal, akarom mondani idegen kezekkel és lábakkal ékesíti magát. Az arc a magáé, az igaz, de ami azon alul van, az a feleségemé, ha tudni akarja.

— Ostoba beszéd, — felelte Lusztigné. — Én vagyok az tetőtől-talpig.

— Hiszen maga ezzel a széles termetével rá sem fért volna a képre, — feleltem vissza, de akkor már olyan dühös voltam, hogy nem bírtam magammal s fogtam a képet és a földhöz vágtam.

A járásbíró Polláček Bernátot idegen vagyon rongálásáért tíz korona pénzbüntetésre ítélte. És Polláček, aki az imént maga beismerte, hogy a számszágaért akasztófát érdemelne, a tíz koronát is sokallotta és föllebbezett.

Különfélék.

— A magyar kereskedelmi tengerészet fejlődése. A magyar kereskedelmi tengerészet lassan bár, de állandó fejlődésnek indul. A legutóbbi öt év statisztikája szerint 1905-ben a hajók száma 477 volt, míg 1909-ben 494 magyar hajó szelte a tengert. 1905-ben a

tengerészet 2460 embert foglalkoztatott, míg 1909-ben már 2785-öt. A tengerészet teljesítőképességét mutatja az, hogy 1905-ben 92.484 tonnát, 1909. évben pedig 115.426 tonnát szállítottak.

— A vasuti balesetek csökkentése.

A magyar sajtónak van egy állandó, szomorú stereotip híre hogy X. Y. vasuti munkás tolatás közben az ütközők közé került és meghalt. Az amerikai vasutakon a kocsik ki- és összekapcsolása már sokkal kevesebb áldozatot szed, mert 2.181.882 darab vasuti jármű el van látva önműködő kikapcsoló szerkezettel. A balesetek száma igen megcsökken. Míg az amerikai statisztika szerint 1893-ban 9063 munkás járt szerencsétlenül a kikapcsolásnál, 1908-ban csak 3385 áldozata volt a kocsikikapcsolásnak, ami az automatikus szerkezetnek tulajdonítandó, mert — sajnos — ezzel szemben a vasuti balesetek száma emelkedett. — Míg 1893-ban 30.444 vasuti baleset történt Amerikában, 1908-ban ez a szám 38.165-re emelkedett.

— Ki találta fel a sört. Nem is gondolná az ember, hogy ez a szépen habzó ital milyen régi eredetű. Egy olasz folyóirat történelmi adatok alapján megírja, hogy már Kr. e. 2000 évvel ismerték az egyiptomiak. Pelusiumi italnak nevezték Pelusium városa után, a hol gyártották. Herodotos szerint a sörkészítésre Osiris tanította az embereket. Egy másik legenda Ceres istennőt mondja a sör első készítőjének és az ő nevéből származtatja a sör latin nevét: cerevesia. Ez a szó, melyet Plinius használ először, megfelel az olasz: cervogia és a spanyol cerceza kifejezésnek. Ismerték úgy a görögök, mint a rómaiak. Leginkább Ceres ünnepén itták Rómában. Egy régi germán monda szerint a sör feltalálója Gambrinus király, ki mais védőszentje a sörfőzőknek. — A középkorban különösen a kolostorokban ittak sok sört és a sört is nagybárra barátok gyártották.

Gondolatok.

Egy ostoba többet érthet, mint a menyit tiz bölcs használhat.

*

A letört liliumok és a betört cilinderek kalapok nem sokat érnek.

*

A szerencse oltárán többet áldozunk, mint a menyit a szerencse legjobb esetben megér.

*

Pillanatnyi segítség, meglehet hogy egész életre kiható segítség.

*

A szerencse azokat látogatja meg, a kik nincsenek rászorulva.

*

Az aki a pénzét kihajigálta az ablakon, később zárva találja az összes ajtókat.

*

A szív befogadó képessége nagyobb, mint az elméé. Ezért mélyen érző ember sokkal több van, mint mélyen gondolkozó.

*

Az elvek többnyire csak arra jők, hogy az embereknek ne kellessen gondolkodniok.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka

50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet

tartalmaz
1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Közgazdaság.

□ **Hivatalos jelentés a szőlők állapotáról.** A szokszárdi kerületben (Tolna és Somogy vármegye) a szőlő fejlődése lassu. Gombabetegség még nem mutatkozik, egyes szőlőkben a vincellérbogár és a cserebogár pajorjai tetek kárt. A termés csak most kezd kibontakozni. A múlt évi borok általában eladattak.

□ **Méhészeti tanfolyam a dunántúli tanítók részére.** Az alábbiak közlésére kérték fel lapunkat: A pápai állami tanítóképző-intézet minta-méhesén 20 dunántúli néptanítónak a méhtenyésztésben történő kiképzése céljából f. évi július 10—27-ig méhészeti tanfolyam lesz, amelyen a délelőtti folyamán 8—12 óráig a gyakorlati méhészkedésben, délután 2—5 óráig a kaptárkészítésben nyerne a résztvevők oktatást, 5—6-ig pedig elméleti előadás tartatik a méhészeti köréből. A felvett tanítók ágyneműn kívül ingyen elszállásolást kapnak s ezen felül napi 3 korona segélyben részesülnek. A folyamodványokat a m. kir. földmívelési miniszterhez kell intézni, egy koronás bélyeggel ellátni és a tanítók felettes hatósága útján június 20-ig a földmívelés m. kir. miniszterhez beküldeni. A később bekérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek. A tanfolyamon való részvételt ajánljuk törekvő néptanítóink figyelmébe.

□ **Uj hernyó — uj veszedelem.** Bács-bodrog vármegye déli községeiben egy eddig ismeretlen hernyófaj lépett fel, mely a gyümölcsfák rügyeit és finom hajtásait elrágja.

□ **Védekezés a szőlőbetegségek ellen.** A földmívelésügyi miniszterium külön ügyosztálya foglalkozik a növények betegsége ellen való védekezéssel. A miniszter leiratot intézett Somogyvármegye alispánjához és tudatta, hogy a szőlőbetegségek ellen való védekezésről külön könyvet adott ki, melyet egyszerű levelezőlapi megkeresésre bárkinek ingyen megküldenek.

1908, 9, 10 évi

termésű mintegy

50 hektoliter

Ó bor eladó

Kozáry Edénél.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóviz. Kiváló eszköz erre

a mohai
„ÁGNES”
FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszernél fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

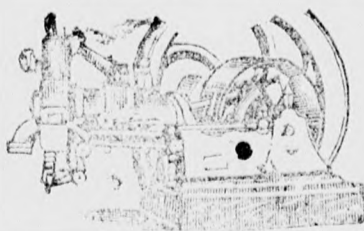
OSCSODÁI GUSZTÁV
kereskedésében SZIGETVÁR,

Külön bejaratu
butorozott szoba
kioszó.
Cím a kiadóhivatalban

Drezdai Motorgyár rész.-Társ.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzín-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum motorokat és lokomobilokat valamint szivógázmotorokat.

Meglepő újdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges löerő Óránként csak kb. 1 fillerbe kerül. Vezérképviselőt:

GELLÉRT IKNÁCZ ÉS TÁRSA

Budapest Teréz-körút 41. Telefon 12--91. Legnagyobb jótájlás! Kedvező fiz. feltételek

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint
Árak 50 kilogramonként értendőnek.

Szigetvár, 1911. május 26-án.

Buza	—	K 11,30	11,40
Rozs	—	7,80	8.—
Árpa	—	8.—	8,20
Zab	—	10.—	—
Tengeri	—	7,20	—
Balköny	—	9.—	—
Bab	—	12.—	—

Budapesti áru tőzsde.

Határidő üzlet.

			Mai árak.
Buza októberre	—	—	11,27
Buza áprilisra	—	—	12,28
Rozs októberre	—	—	9,34
Zab „ „	—	—	7,75
Tengeri májusra	—	—	6,53
Tengeri júliusra	—	—	6,65

KÖRÖSI L.

uri- és női cipész
Szigetvár, Rákóczi-utca 3. szám.

Készít mindennemű és legújabb divatu uri-, női és gyermek cipőket, csizmákat, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, jutányos árban, gyorsan és pontosan. Javítások elfogadtatnak. Levelező-lap általi meghívásra vidékre is elmegyek.

UNION HORLOGERIE
NEMZETKÖZI ÓRAGYÁRTÁSI TÁRSASÁG
BIEL GLASHUTTEYS
Legjobb szerkezetű zsebóráinak egyedüli elárulók helye Szigetváron Bárvarth Károly órásnál.
GENF

A legfinomabb kolozsvári gyógy- és pipere szappanok, valamint fog krém és fog porok és a valódi Johanna Mária Farina Kölni viz kapható: **Kozáry Ede** könyvkereskedésében Szigetvár.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánljátanak:
Locomobilok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmaszakalozók, löhercséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekötő-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szeoskavágók, répevágók, darálók, őrlőmalmok, egyetememes aczélek, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.